

Vaihdelaatikko – vain pakki puuttuu

Asuntoni sijaitsee 2,5 km päässä työpaikaltani. Kuljen työmatkan asiakkaan järjestämässä autokuljetuksessa. Nousen ajoneuvoon ensimmäisenä, sen jälkeen haetaan suomalaiset työkaverini sekä itävaltalaiset. Sitä ennen auto on tehnyt jo aamun 1. kierroksen ja kuljettanut italialaiset, hollantilaiset, kiinalaiset ja slovakialaiset asiantuntijat tehtaalle.

Käytössämme olevat ajokit ovat kuljetusliikkeen autoja ja meitä palvelee kolme länsivalmisteista pikkubussia: kaksi Mersua ja Fiat sekä yksi venäläinen GAZ, josta käytetään täällä nimeä Gazelle. Sillä taitamme matkaa kun matkustajia on paljon, auton kapasiteetti on 1+13.

Gazellea ajaa Sasha (Aleksandr). Hän on kova tupakkamies ja aamutuimaan ottaessaan minut kyytiin auton muutenkin nuhruinen sisustus on sinisenä sauhusta. Ajaessamme reilun 3 km matkan hakemaan työkavereitani Sasha ehtii polttamaan siinä välissä pari savuketta. Lisäksi ajokin ominaisuuteen kuuluu vahva bensen ja voiteluöljyn käry. Mies kiroilee paljon ja hän käy laajan kirosanastonsa läpi lyhyessä ajassa useampaan kertaan.

Eräänä aamuna Sasha poimi minut taas kyytiin. Otimme hetken päästä suomalaiset kollegani vaunuun. Matka jatkui, vuorossa olivat itävaltalaiset. Heidät oli tarkoitus ottaa autoon Volgan rantakadulta vanhan kaupungin kupeessa. Ajoimme hitaasti ja varovasti alas joen rantaan. Sasha pysäköi auton hyvän matkan päähän hotellin uloskäynnistä. Kummastelin outoa pysäköintiä, olimme myöhässä muutenkin 20 - 25 minuuttia tavallisesta aikataulusta, aamuhämärissä he eivät voineet havaita kaukana seisovaa tummaa ajokkia.

Pyysin kuljettajaa ajamaan lähemmäksi uloskäyntiä. Siihen Sasha tokaisi, ettei aja sinne missään nimessä, hotellilta eteenpäin on kaksi kielletty ajosuunta -liikennemerkkiä. Katu on sitäpaitsi yksisuuntainen. Ei siis kannata ajaa sinne. Tuli minun vuoroni urputtaa vastaan ja sanoin, ettei tarvitse ajaakaan ihan niin pitkälle sinne liikennemerkeille saakka. Vallan mainiosti hän voisi peruttaa takaisin. Tarvittaessa joku meistä menee ohjaamaan peruutusta. Vielä näin aamuvarhaisella Volgan rantakadulla lisäksi ei ole ketään muita. Ei onnistu, sanoi Sasha napakasti.

Sasha nojasi auton isoon ohjauspyörään ja lepäsi siinä pois aamuväsymystään. Pian hän sanoi, katsos Jukka näitä minun likaisia, rasvaisia ja pinttynyttä käsiäni. Tällä autolla voi ajaa vain eteenpäin, vain eteenpäin, hän korosti puhettaan oikean käden etusormen heiluttavalla liikkeellä. Lisäksi, hän virkkoi rauhallisesti, menin tänä aamuna aikaisin tallille ja vaihdoin vaihdelaatikon. Tämän auton alkuperäinen vaihdelaatikko on parhaillaan korjattavana ja aamuvarhaisella paikoilleen asennettu laatikko on lainassa kolme vuorokautta. Laatikoissa ei sinällään ole mitään vikaa, sanoi Sasha. Täytyy sanoa totuus (=pravda), vain pakki puuttuu tästä laatikosta. Tässä vaihdelaatikossa ei siis ole peruutusvaihdetta. Ahaa, ilmankos! No voi himpskatti! Nyt naksatti kaikki paikoilleen. Sanoin hänelle, että väläytä edes valoja, itävaltalaiset huomaavat meidän olevan täällä sivummalla. Siihen kuljettajamme vastasi, etten varmaa räpsyttele valoja. Sitten minä vasta

hankaluuksissa olen, akku tyhjenee heti kun johtoihin tulee oikosulku, kertoi Sasha. Kyllä oli selityksen makua, mutta joka sana totta! Ei auttanut mikään, naurussakin oli pitäminen.

Lopulta hän käveli kappaleen matkaa ja vinkkasi kyytiläiset autoon. Gazelle käynnistyi, ajoimme ylös rantatöyräälle ja sieltä kohti tehdasta, pysähtymättä ja peruuttamatta – tietysti. Istuessani hanttimiehen paikalla mietin kuinka kaikki tuntui tutulta ja neuvostoliittolaiselta. Aivan kuin olisin elänyt nuo hetket aikaisemminkin. Mielessäni kävin aikamatkalla ihmeellisessä maassa joka on tehnyt eniten avaruuslentoja ja joka on lähettänyt kosmonautin ensimmäisenä maata kiertävälle radalle. Aprikoin tykönäni, kirjoitetaanko Volgan rantakadulla todella vuosiluvuksi 2011.

Jukka Kim

Suomi-Venäjä-Seuran Porin osaston varapuheenjohtaja.